

Verslag van de vergadering van de gezamenlijke opleidingscommissie (GOLC)

Datum: maandag 9 december 2024, 15:15-17:00.

Plaats: KOG, B017.

Aanwezigen: Stijn Voskamp (voorzitter), Rick Rodenburg (vice-voorzitter), Iris de Klerk (secretaris), Jamie Korporaal (ambtelijk secretaris), Roel Kwast (Assessor), Darya van der Wilt (student-lid Onderwijsbestuur), Floris-Jan Boutens (student-lid Faculteitsraad), Hendrik Demir, Andrei Toma, Mjöll Schieman, Noëlla Vroege, Eva Verdellen, Chieljon Tornij, Maarten van Gils, Xenia van Tuinen, Isabel Subke, Phébe van Duuren, Olivier Zwijnenberg, Sophie Ruding, Dagmar Marijnissen, Stijn Vergeer, Lotte Boekhoudt, Rick Rodenburg, Eva Laurensse, Jascha Wonder, Yannick Leusink, Isabelle Wijnja, Annemieke Grommers, Alexander de Wit, Mark Nieuwenboer, Bas in 't Veld, Jasmijn Ent, Annelisa Hehakaya, Arnar Knol, , Jan Jacob Trip, Marije Schneider, Melanie Overmars, Noella Vroege, Hendrik Demir, Hendrik Vrijburg, Paula Witlox (verslag).

- 1. Inloop**
- 2. Opening en vaststelling agenda**
- 3. Vaststelling verslag 4 november 2024**

Marco Horn, Isabelle Wijnja, Anouk den Besten, Arnar Knol en Annemiek Grommers waren aanwezig bij de vergadering op 4 november 2024, maar staan niet vermeld in de lijst van aanwezigen. Dit zal worden aangepast in het verslag.

4. Mededelingen

Klankbordgroep

Rick Rodenburg vertelt dat naar aanleiding van de vorige vergadering overleg heeft plaatsgevonden met Jan Crijns en Niels van de Ven over de voortgang van de Klankbordgroep Kernvisie. In de Aanbiedingsmemo Opzet Klankbordgroep Kernvisie is hetgeen in dit overleg is besproken samengevat. Geconstateerd is dat er nu een werkbare situatie is vanuit beide kanten. Alle partijen hebben hun vertrouwen in de samenwerking uitgesproken. De hoofdregel zal zijn dat de door de Klankbordgroep te bespreken stukken een paar dagen voorafgaand aan het overleg ter beschikking worden gesteld aan alle leden van de OLC. Leden kunnen dan eventuele input communiceren aan de Klankbordgroep via Iris de Klerk. Daarnaast zullen de onderwerpen waarop besluitvorming nodig is door de OLC ook altijd nog in de vergaderingen van de OLC worden besproken.

Een docent-lid merkt op dat de Klankbordgroep gesprekken zal voeren in naam van de gehele OLC, en dat het in dat licht van belang is dat de leden gebruik maken van de gelegenheid input te leveren naar aanleiding van de stukken.

Voorzitterschap GOLC

Stijn Voskamp vertelt dat zij per maart 2025 met zwangerschapsverlof zal gaan. Het voorzitterschap van de OLC zal worden overgedragen aan Rick Weijers. De rol van Stijn Voskamp als docent-lid zal tijdelijk worden overgenomen door Youri Cremers.

5. Masterscriptietraject

Marije Schneider presenteert het project verbetering en harmonisatie masterscriptietrajecten. Het doel is om in deze vergadering input van de OLC op te halen voor dit project. De OLC leden wordt gevraagd om knelpunten en *best practices* te delen. Het ophalen input is onderdeel van de eerste fase van het project. In de tweede fase zullen pilots gaan plaatsvinden, en de derde en laatste fase is de fase van realisatie. Reeds opgehaalde knelpunten zijn dat er bij studenten bij de start van het scriptietraject een gebrek is aan vaardigheden en kennis, dat de kwaliteit van de voorstellen vaak te laag is, dat studenten geen tijd hebben voor het schrijven van een scriptie door bijvoorbeeld stages, en de problemen die bijkomend zijn aan de februari-instroom.

Een student-lid merkt op dat in het kader van de werkdrukvermindering voor docenten een idee zou zijn om de eerste informatiebijeenkomst middels een weblecture te verzorgen. Op die manier kan dit onderdeel ook makkelijk geharmoniseerd worden voor alle afstudeerrichtingen. Het is prettig als er wel ook een fysieke bijeenkomst plaatsvindt, maar een algemeen ingestoken weblecture zou een geschikte vorm zijn voor de eerste (puur informatieve) bijeenkomst.

Rick Rodenburg noemt een knelpunt dat geldt bij Ondernemingsrecht. Van studenten wordt verwacht dat zij op 6 december starten aan het scriptietraject, als zij hetzelfde studiejaar nog willen afstuderen. Aangezien studenten in september starten met de master, hebben zij op dit punt in het studiejaar nog niet veel van de vakken gevolgd. Er heeft dan nog niet voldoende vaardighedenonderwijs in de master plaatsgevonden. De oplossing hiervoor moet wellicht worden gezocht in de versterking van de vaardighedenleerlijn in de bachelor.

Een student-lid merkt op dat bij het schrijven van de scriptie nadruk wordt gelegd op de plagiaatregels. In het licht daarvan is het vreemd dat ervoor wordt gekozen om de voetnoten mee te tellen in het woordenaantal.

Jamie Korporaal merkt op dat bij Arbeidrecht de voetnoten niet meetellen bij het woordenaantal. Melanie Overmars vertelt dat dit bij Straf- en Strafprocesrecht wel als regel geldt. Marije Schneider concludeert dat dit kennelijk een van de punten is waarop de scriptietrajecten bij verschillende afstudeerrichtingen van elkaar verschillen.

Een student-lid vraagt of de bachelorscriptie in de nieuwe Kernvisiebachelor volledig komt te vervallen. Jan Jacob Trip antwoordt dat de bachelorscriptie (in de vorm van een onderzoekstraject) een van de drie mogelijkheden voor het afstuderen wordt. Studenten kunnen kiezen tussen het onderzoekstraject, Moot Court, of een Law Clinic. Bij iedere track ligt de nadruk op andere vaardigheden.

Marije Schneider vraagt aan de OLC leden of er behoefte bestaat aan meer vaardighedenonderwijs in de master. Een student-lid antwoordt dat bij Notarieel Recht gestart wordt met het vak Privatissimum, en dat dit voldoende aan schrijfvaardigheidsonderwijs is voor het schrijven van de scriptie. In de bachelor wordt ook al geoefend met schrijfopdrachten. Een ander student-lid vertelt dat bij Civiel Recht wordt gestart met de vakken ILS en Practicum, en dat ook dit voldoende voorbereiding geeft op het schrijven van de scriptie.

Een student-lid merkt op dat het Practicum bij Arbeidsrecht minder aansluit bij de schrijfvaardigheid. Bij Privatissimum ligt de nadruk meer op schrijfvaardigheid, maar dit vak wordt pas op een later moment in het jaar gegeven. Over het algemeen wordt er bij Arbeidsrecht voldoende aandacht aan vaardigheden besteed.

Marije Schneider reageert dat het goed is om in kaart te brengen welke verschillen er bestaan tussen de verschillende afstudeerrichtingen in op welke vaardigheden de sterkste nadruk wordt gelegd.

Een docent-lid van de afstudeerrichting Civiel Recht vertelt dat studenten bij de scriptie worden ingedeeld bij onderwerpen op basis van beschikbaarheid van docenten. Dit komt door het grote aantal studenten. Er zijn echter ook afstudeerrichtingen waarbij de student een voorstel moet indienen bij de scriptiecoördinator, en aan de hand daarvan gekoppeld wordt aan een begeleider. Er is dus een groot verschil met betrekking tot de start van het traject tussen de verschillende richtingen.

Een docent-lid van Criminologie vertelt dat het scriptietraject bij Criminologie al vroeg in het jaar start, en gecombineerd is met een stage. Daardoor ervaren veel studenten al voorafgaand aan het starten met de master stress over het vinden van een stageplek. Ook voor de opleidingen Criminologie zijn de conclusies van het project dus interessant.

Het docent-lid van de propedeuse Rechtsgeleerdheid vertelt over het scriptietraject bij de faculteit Geesteswetenschappen. Daar volgen studenten een scriptieseminar, waarbij zij in groepjes worden ingedeeld onafhankelijk van hun onderwerp, en gedachten en ervaringen met elkaar uitwisselen. De studenten werken niet samen aan een scriptie, maar wisselen van gedachten over hun eigen project en proces.

Jan Jacob Trip reageert dat ook aan de faculteit Rechtsgeleerdheid bij sommige opleidingen wordt gewerkt met een vergelijkbaar traject. Dit geldt echter niet voor alle opleidingen en afstudeerrichtingen.

Een docent-lid merkt op dat dit een heel zinvol idee is. Zo kunnen studenten bij elkaar 'op de schouders' staan. Het docent-lid van Criminologie vertelt dat deze methode twee jaar geleden bij Criminologie is ingevoerd. Het helpt zeker in het kader van werkdrukvermindering onder de docenten. Ook de studenten bevalt het goed.

Stijn Voskamp vraagt aan de OLC leden of er behoefte is aan een vastomlijnd traject, of juist meer flexibiliteit bij het schrijven van de scriptie. Een student-lid reageert dat de voorkeur is een wat vrijer traject, waarbij studenten de gelegenheid kunnen nemen om bijvoorbeeld stage te lopen zonder dat zij dan gelijk hun scriptie een jaar moeten uitstellen.

Een docent-lid merkt op dat het aanbieden van voorbeeldscripties aan studenten nuttig kan zijn, omdat het studenten houvast kan geven.

Jan Jacob Trip reageert dat dit bij enkele opleidingen wordt gedaan, maar dat dit niet een breed gebruik is.

Een student-lid van Strafrecht merkt op dat sommige studenten juist baat hebben bij vaste deadlines. Flexibiliteit kan dan alsnog worden geboden door te werken met verschillende instroommomenten. Stijn Voskamp stelt ook zij merkt dat dit helpt om studenten 'op de rit'

te houden. Bovendien is het voor begeleiders fijn als er wordt gewerkt met vaste instroommomenten.

6. Onderwijsvoorbereiding deel I

Jan Jacob Trip geeft een algemene presentatie van het proces van de onderwijsvoorbereiding, en presenteert de concept-onderwijsvoorbereiding van de nieuwe opleidingen. Voor meer informatie kan worden verwezen naar de bijbehorende Powerpointpresentatie.

Een docent-lid vraagt of het gepresenteerde tijdspad van het onderwijsvoorbereidingsproces ook het tijdspad is wat voor de komende jaren zal worden aangehouden. Melanie Overmars antwoordt dat dit het geval is. De onderwijsvoorbereiding wordt (gedeeltelijk) naar voren gehaald om te zorgen voor enige spreiding in verband met de invoering van het Kernvisiecurriculum.

Stijn Voskamp vraagt naar de overgangsregeling. Volgens de gepresenteerde planning wordt de vormgeving daarvan pas in juni 2025 duidelijk. Jan Jacob Trip antwoordt dat het streven is om de overgangsregeling zo snel mogelijk te ontwikkelen, maar dat dit bemoeilijkt wordt doordat er veel dingen tegelijkertijd ontwikkeld moeten worden.

Rick Rodenburg vraagt of de OLC nog meer informatie zal ontvangen over de achtergrond van de vakken van de Economie bachelor en master, omdat het lastig is om zonder die informatie te oordelen over de voorgelegde studieprogramma's.

Jan Jacob Trip vertelt dat op dit moment nog wordt gewerkt aan het vaststellen van de vakken. Hendrik Vrijburg is betrokken bij de ontwikkeling van de opleidingen Economie en stelt voor de TNO's van beide opleidingen ter beschikking te stellen aan de OLC. Daarbij moet worden opgemerkt dat dit omvangrijke rapporten zijn. Stijn Voskamp reageert dat dit een goede manier is om de OLC te voorzien van achtergrondinformatie bij de opleidingen.

Stijn Voskamp plaatst een opmerking bij het gepresenteerde curriculum. Het vak Inleiding Burgerlijk Recht zal worden gesplitst in Burgerlijk Recht I en Burgerlijk Recht II, maar het niveau van beide vakken blijft 200.

Een student-lid vraagt of de vakken Burgerlijk Recht I en Burgerlijk Recht II afzonderlijk gaan gelden als toegangseis voor andere vakken. Stijn Voskamp antwoordt dat de toegangseisen voor vervolgvakken onveranderd blijft. Voor vakken waarvoor Inleiding Burgerlijk Recht nu als toegangseis geldt, zal in de toekomst zowel Burgerlijk Recht I als Burgerlijk Recht II als toegangseis gaan gelden. Jan Jacob Trip merkt op dat over vragen als deze nog geen besluitvorming is geweest. Hierover zal in januari 2025 meer duidelijkheid komen.

Een student-lid vraagt waarom Grondslagen van het Recht eerder wordt gegeven dan Methoden en Technieken. Melanie Overmars antwoordt dat de bedoeling is dat de vaardighedenlijn uit Grondslagen van het Recht wordt doorgetrokken in Methoden en Technieken. Als dit niet merkbaar is, is het goed om dit signaal door te geven aan de betreffende vakcoördinatoren. Stijn Voskamp vult aan dat dit onderwerp geschikt is voor bespreking in de kleine OLC, omdat daar de gelegenheid is om dieper op de opzet en inhoud van de vakken in te gaan.

Het docent-lid van Fiscaal Recht vraagt in hoeverre het gepresenteerde onderwijsprogramma al vaststaand is. Stijn Voskamp antwoordt dat dit de indeling van het jaar niet meer veranderd zal worden. Jan Jacob Trip stelt dat de definitieve vaststelling van het programma zal plaatsvinden in januari 2025. Eventuele input kan dus nog meegenomen worden, maar grote veranderingen in bijvoorbeeld de jaarindeling zijn niet waarschijnlijk.

Een student-lid vraagt wat de splitsing van Inleiding Burgerlijk Recht in Burgerlijk Recht I en Burgerlijk Recht II voor de inhoud van het vak betekent. Stijn Voskamp reageert dat de vakken globaal een verdeling maken tussen het verbintenissenrecht en het goederenrecht, maar dat ze moeten worden gezien als in nauw verband staand met elkaar. Door deze benaming te gebruiken wordt bedoeld duidelijk te maken dat de vakken onderling overlappen en samenhangen.

7. Nieuwe afstudeerrichting Recht en Bedrijfskunde

Peter van der Zwan presenteert de nieuwe afstudeerrichting Recht en Bedrijfskunde. De masteropleiding wordt aangeboden door de afdeling Bedrijfswetenschappen in samenwerking met de afdeling Ondernemingsrecht. De bedrijfskundige afstudeerrichting in de bachelor komt te vervallen met de invoering van de Kernvisiebachelor. Deze masteropleiding zal hiervoor op masterniveau in de plaats komen. Vanuit de wens van de arbeidsmarkt is de bedoeling om Recht en Bedrijfskunde een brede opleiding te laten zijn.

Bij het vak ILS wordt het model van de opleiding Ondernemingsrecht gebruikt, maar dan met bredere inhoud. Het vak *Corporate Governance* zal ook meer ondernemingsrechtelijk georiënteerd zijn. *Corporate Finance* wordt een meer bedrijfskundig vak. *Digital Innovation* wordt interdisciplinair, net als het vak *Sustainability*, en Practicum wordt in het kader van consultancy ingericht. Het vak *Strategic Change & Leadership* krijgt een meer overstijgende opzet, en Privatissimum zal worden gegeven door de afdeling Ondernemingsrecht, want dit vak is meer georiënteerd op onderzoeks- en schrijfvaardigheid.

Een docent-lid merkt op dat opvalt dat de vaknamen Engelstalig zijn. Peter van der Zwan antwoordt dat de vaknamen inderdaad Engelstalig zijn, ondanks het feit dat de opleiding voor het overgrote deel in het Nederlands zal worden aangeboden. In uitzonderlijke gevallen kunnen colleges worden gegeven door Engelssprekende collega's.

Een student-lid vraagt naar de verhouding van deze masterafstudeerrichting tot het bacheloraanbod van andere Universiteiten, zoals de EUR en de Radboud Universiteit. Peter van der Zwan reageert dat in ieder geval de bachelor van de EUR aansluit op deze masterafstudeerrichting.

Een student-lid vraagt voor hoeveel studenten de afstudeerrichting wordt ingericht. Peter van der Zwan antwoordt dat het aantal lastig in te schatten is. De bedrijfskundige afstudeerrichting van de bachelor had wel 100-150 studenten. Dat is de groep studenten die potentieel geïnteresseerd zou kunnen zijn, maar een afstudeerrichting van de bachelor is niet helemaal te vergelijken met een afstudeerrichting van de master.

Rick Rodenburg vraagt of er is nagedacht over eventuele samenloop met de masterafstudeerrichting Ondernemingsrecht. Peter van der Zwan reageert dat er enige overlap zal bestaan, omdat Ondernemingsrecht enkele vakken van Recht en Bedrijfskunde zal gaan verzorgen, maar de focus zal niet op het ondernemingsrecht komen te liggen in het onderwijs. Bij Privatissimum worden bij Recht en Bedrijfskunde bijvoorbeeld wel andere onderwerpen besproken dan bij Ondernemingsrecht. Uiteindelijk is de conclusie van overwegingen hierover geweest dat er geen problematische overlap zal zijn.

8. Kennismaking vice-decaan

Jan Crijns introduceert zichzelf als vice-decaan onderwijs van de faculteit aan de OLC. Rond het onderwijs staat veel te gebeuren. In september 2025 zal de Kernvisie bachelor Rechtsgeleerdheid, maar ook de herziene bachelor Criminologie, twee nieuwe afstudeerrichtingen van de master Rechtsgeleerdheid, de nieuwe bachelor en master Economie en de nieuwe bachelor Cybersecurity and Cybercrime van start gaan. De laatstgenoemde opleiding wordt door de faculteit in Den Haag aangeboden, maar de afdelingen ELAW, Strafrecht en Criminologie van FdR zijn hierbij nauw betrokken. Tegelijkertijd heeft de faculteit te maken met forse bezuinigingen. Deels komen deze bezuinigingen vanuit het kabinet, en deels hebben ze een interne oorzaak. De uitdaging voor het komende jaar is om ondanks deze beperkingen de innovatie op tempo te houden.

9. Kernvisie

Michael Klos geeft een update over de Kernvisie.

Pilot Ateliers

In het derde blok van dit studiejaar zal worden geëxperimenteerd met de *Pilot Ateliers*. De ateliers zijn in de context van de Kernvisie eerder aangeduid als ‘integratiegroepen’. Aan de pilot doen de vakken Inleiding Bestuursrecht, Grondslagen van het Recht en Inleiding Europees Recht mee. De ateliers zijn vakoverstijgende groepen en behelzen per deelnemend vak twee extra lesuren. In de ateliers wordt interactief, interdisciplinair en vaardigheidengericht onderwijs aangeboden, aan de hand van een vakoverstijgend thema. Studenten kunnen zichzelf voor een groep met een bepaald thema inschrijven. Op dit moment zijn er al drie ateliers gevuld. De grootte van de ateliers is ongeveer achttien studenten. De studenten die zich inschrijven voor de ateliers kunnen voor de tentamens van de deelnemende vakken een half bonuspunt ontvangen, wanneer zij binnen het atelier een schriftelijke opdracht maken. Een van de vragen die na de pilot zal worden geëvalueerd is of dit voldoende prikkel geeft aan studenten om aan de ateliers deel te nemen.

Leerlijncoördinatoren

Er zijn leerlijncoördinatoren aangesteld. De taken van de leerlijncoördinatoren verschillen onderling. Een aantal leerlijncoördinatoren hebben een meer inhoudelijke taak, en er is ook een aantal coördinatoren wiens taak meer ziet op de vaardigheden. Het streven is de leerlijncoördinatoren volgende week voor te kunnen stellen in de nieuwsbrief.

Klankbordgroep

Samen met de Klankbordgroep wordt nagedacht over welke maatregelen effectief zouden zijn om te stimuleren dat studenten het beoogde leerpad volgen. De eigen indeling die studenten

vaak maken vanaf het tweede jaar van de bachelor brengt namelijk problemen mee voor bijvoorbeeld de roostering van groepen.

Rick Rodenburg vraagt of studenten Notarieel Recht en Fiscaal Recht zich kunnen aanmelden voor de ateliers.

Michael Klos antwoordt dat de pilot met de ateliers gericht is op de studenten van de monodisciplinaire bachelor, omdat bij de integratie van studenten Notarieel Recht en Fiscaal Recht bij de ateliers een aantal ingewikkelde vragen spelen die in de pilotfase nog niet aan de orde hoeven te komen.

Een van de moeilijkheden zit in het beloningssysteem, merkt het docent-lid van fiscaal recht op. Michael Klos zegt toe dat hiermee rekening zal worden gehouden zodra de ateliers verder gebracht gaan worden in het curriculum.

10. Terugkoppeling andere gremia

Roel Kwast vertelt dat door het Faculteitsbestuur is besloten dat de diploma-uitreikingen niet zullen worden beperkt.

Darya van der Wilt vertelt dat in de vergadering van Onderwijsbestuur een rapportage over het aantal positieve BSA is besproken. Dit geeft een voorzichtig positief signaal. Het aantal negatieve BSA is lager dan in voorgaande jaren.

Floris-Jan Boutens vertelt dat de vergadering van de Faculteitsraad geen doorgang heeft kunnen vinden door het protest voor het hoger onderwijs. Verder worden de student-leden van de OLC opgeroepen om hun favoriete docenten te nomineren voor de onderwijsprijs.

11. Rondvraag

12. Sluiting vergadering